

КОНВЕНЦИЈА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ И ИЗВРШУВАЊЕ СТРАНСКИ ПРЕСУДИ ВО ГРАЃАНСКИ ИЛИ ТРГОВСКИ ПРЕДМЕТИ

Договорните страни на оваа Конвенција,

Сакајќи да промовираат ефективен пристап до правдата за сите и да ги олеснат мултилатералната трговија и инвестициите базирани врз правила, и мобилноста, преку судска соработка,

Сметајќи дека таквата соработка може да се зајакне преку создавање единствен пакет на основни правила за признавање и извршување странски пресуди во граѓански или трговски предмети, за да се олесни ефикасното признавање и извршување на ваквите пресуди,

Убедени дека за таква подобра судска соработка особено е потребен меѓународен правен режим што обезбедува поголема предвидливост и сигурност во однос на глобалната комуникација на странските пресуди и е комплементарен со *Конвенцијата од 30 јуни 2005 година за избор на судски договори*,

Одлучија да ја склучат оваа Конвенција за таа цел и да се договорот за следниве одредби -

ГЛАВА I - ОПФАТ И ДЕФИНИЦИИ

Член 1

Опфат

1. Оваа Конвенција се применува за признавање и извршување пресуди за граѓански или трговски предмети. Таа нема да се применува на даночни, царински или управни предмети.
2. Оваа Конвенција се применува за признавање и извршување во една држава договорничка на пресуда донесена од судот на друга држава договорничка.

Член 2

Исклучоци од опфатот

1. Оваа Конвенција нема да се применува на следниве предмети -
 - а) статусот и правното својство на физичките лица;
 - б) обврски за издршка;
 - в) други предмети од семејното право, вклучително и брачна сопственост и други права или обврски што произлегуваат од брак или слични односи;
 - г) тестаменти и наследство;
 - д) несолвентност, состав, реструктурирање на финансиски институции и слични случаи;
 - ѓ) превоз на патници и стоки;
 - е) прекугранично загадување на морињата, загадување на морињата во области надвор од националната надлежност, загадување на мориња од бродови, ограничување на одговорноста за поморски побарувања и општа хаварија;
 - ж) одговорност за нуклеарна штета;
 - з) валидност, ништовност или расформирање на правни лица или здруженија на физички или правни лица и валидноста на одлуките на нивните органи;

- s) валидност на записите во јавните регистри;
 - и) клевета;
 - ј) приватност;
 - к) интелектуална сопственост;
 - л) активности на вооружените сили, вклучително и активности на нивните припадници во вршењето на службените должности;
 - љ) активности за спроведување на законот, вклучително и активности на припадниците одговорни за спроведување на законот при вршење на службените должности;
 - м) предмети поврзани со спречување монопол (конкуренција), освен кога пресудата се заснова врз однесување што претставува антимонополски договор или координирана практика кај реални или потенцијални конкуренти за определување цени, местее понуди, ограничување на производството или квотите, или поделба на пазарите со меѓусебна поделба на клиентите, снабдувачите, териториите или трговските линии, и кога и таквото однесување и последиците од тоа се случиле во земјата што ја донела пресудата;
 - н) реструктурирање на јавниот долг преку едностранни мерки на државата.
2. Пресудата не се иззема од опфатот на оваа Конвенција кога прашањето на кое не се применува оваа Конвенција се појавило само како прелиминарно прашање во постапката во која е донесена пресудата, а не како предмет на постапката. Конкретно, самиот факт што такво прашање се појавило во одбраната не исклучува донесување пресуда согласно со Конвенцијата доколку тоа прашање не било предмет на постапката.
3. Оваа Конвенција не се применува на арбитража и сродни постапки.
4. Пресудата не се иззема од опфатот на оваа Конвенција само поради фактот дека државата, вклучувајќи влада, владина агенција или кое било лице што дејствува во име на државата, било страна во постапката.
5. Ниту еден дел од оваа Конвенција нема да влијае врз привилегиите и имунитетите на државите или на меѓународните организации во однос на самите нив и нивниот имот.

Член 3 *Дефиниции*

1. Во оваа Конвенција -
- а) „Обвинет“ означува лице против кое е поднесено тужба или противтужба во државата во која е донесена пресудата;
 - б) „Пресуда“ означува која било одлука за основаноста донесена од суд, како и да се нарекува таа одлука, вклучувајќи уредба или наредба, и утврдување на трошоците на постапката од страна на судот (вклучително и службеник на судот), доколку утврдувањето на трошоците се однесува на одлука за основаноста што може да се признае или да се изврши во согласност со оваа Конвенција. Времената мерка на заштита не е пресуда.
2. Ентитет или лице, кое не е физичко лице, се смета дека е постојан резидент во државата -
- а) во која се наоѓа неговото статутарно седиште;
 - б) согласно со чиј закон е инкорпорирано или основано;
 - в) во која има централна администрација; или

- г) во која се наоѓа неговото главно место на дејност.

ГЛАВА II - ПРИЗНАВАЊЕ И ИЗВРШУВАЊЕ

Член 4

Општи одредби

1. Пресудата донесена од судот на една од државите договорнички (државата што замолува) ќе се признае и изврши во другата држава договорничка (замолената држава) во согласност со одредбите од оваа глава. Признавањето или извршувањето може да се одбие само врз основите утврдени со оваа Конвенција.
2. Не се врши ревизија на основаноста на пресудата во замолената држава. Може само да се разгледа што е потребно за примена на оваа Конвенција.
3. Пресудата ќе се признае само доколку е правосилна во државата што ја донела, а ќе се изврши само доколку е извршна во државата што ја донела.
4. Признавањето или извршувањето пресуда може да се одложи или одбие ако пресудата од став 3 е предмет на ревизија во државата што ја донела или ако не е истечен рокот за барање редовен правен лек. Одбивањето не го спречува подоцнежното барање за признавање или извршување на пресудата.

Член 5

Основи за признавање и извршување

1. Пресудата може да се признае и изврши ако е исполнет еден од следниве услови:
 - а) лицето против кое се бара признавање или извршување пресуда било постојан резидент на државата што ја донела пресудата во времето кога тоа лице станало страна во постапката во судот што ја донел пресудата;
 - б) физичкото лице против кое се бара признавање или извршување пресуда имало главно место на дејност во државата што ја донела пресудата во времето кога лицето станало страна во постапката во судот што ја донел пресудата и барањето врз кое се заснова пресудата е резултат на тие деловни активности;
 - в) лицето против кое се бара признавање или извршување пресуда е лицето што ја поднело тужбата, со исклучок на противтужба, врз која се заснова пресудата;
 - г) обвинетиот управувал со филијала, агенција или друга установа без посебно правно својство во државата што ја донела пресудата во времето кога тоа лице станало страна во постапката во судот што ја донел пресудата, а тужбата врз која се заснова пресудата е резултат на активностите на таа филијала, агенција или установа;
 - д) обвинетиот изречно се согласил со надлежноста на судот што ја донел пресудата во текот на постапката во која е донесена пресудата;
 - ѓ) обвинетиот изнел наводи за основаноста пред судот што ја донел пресудата не оспорувајќи ја надлежноста во временскиот рок предвиден со законот на државата што ја донела пресудата, освен ако не е очигледно дека приговорот за надлежноста или за остварувањето на надлежноста немало да биде успешен според тој закон;

- е) со пресудата се одлучило за договорна обврска и ја донел судот на државата во која таа обврска се извршила или требало да се изврши, во согласност со:
 - (i) договорот на страните, или
 - (ii) законот што се применува на договорот, во отсуство на договорено место на извршување,освен ако активностите на обвинетиот во врска со трансакцијата очигледно не претставувале целна и суштинска врска со таа држава;
- ж) со пресудата се одлучило за наем на недвижен имот (закуп) и ја донел судот на државата во која се наоѓа имотот;
- з) со пресудата е донесена одлука против обвинетиот за договорна обврска обезбедена со право *in rem* на недвижен имот лоциран во државата во која е донесена пресудата, ако договорното побарување е поднесено заедно со тужба против истиот обвинет во врска со тоа право *in rem*;
- с) со пресудата е донесена одлука за недоговорна обврска што произлегува од смрт, физичка повреда, штета или загуба на материјална сопственост, а делото или пропустот што директно ја предизвикал штетата се случил во државата во која е донесена пресудата, без оглед на тоа каде настанала штетата;
- и) пресудата се однесува на валидноста, структурата, дејството, администрирањето или варијацијата на труст формиран доброволно и потврден во писмена форма и -
 - (i) во моментот на започнувањето на постапката, државата во која е донесена пресудата е назначена во инструментот за трустот како држава во чии судови споровите за таквите работи ќе се решаваат; или
 - (ii) во моментот кога е поведена постапката, државата во која е донесена пресудата била експлицитно или имплицитно назначена во инструментот за трустот како држава во која се наоѓа главното место на управување на трустот.Овој потстав се применува само на пресуди во врска со внатрешните аспекти на труст меѓу лицата што се или биле поврзани со трустот;
- ј) со пресудата е одлучено по противтужба -
 - (i) доколку е во корист на подносителот на противтужбата, под услов противтужбата да била резултат на истата трансакција или настан како тужбата; или
 - (ii) доколку е против подносителот на противтужбата, освен ако со законот на државата во која е донесена пресудата не се определува дека е потребно да се поднесе противтужба за да се избегне преклузија;
- к) пресудата е донесена од суд определен во договор склучен или документиран во писмена форма или со кое било друго средство за комуникација што ја прави достапна информацијата за да може на неа подоцна да се даде упатување, освен ексклузивен избор на судски договор.

За целите на овој потстав, „ексклузивен избор на судски договор“ означува договор склучен од две или повеќе страни во кој се определуваат, за целите на одлучување на спорови што се појавиле или може да се појават во врска со конкретен правен однос, судовите на една држава или еден или повеќе конкретни судови на една држава изземајќи ја надлежноста на кои било други судови.

2. Доколку се бара признавање или извршување пресуда против физичко лице што дејствува првенствено за лични, семејни или домаќински цели (потрошувач) во прашања поврзани со потрошувачки договор, или против работник за прашања што се однесуваат на договорот за вработување на работникот -
 - а) став 1 (д) се применува само ако согласноста е доставена до судот, усно или во писмена форма;
 - б) став 1 (ѓ), (е) и (к) не се применуваат.
3. Став 1 не се применува на пресуда со која е донесена одлука за наем на недвижен имот (закуп) или одлука за регистрација на недвижен имот. Ваквата пресуда може да се признае и изврши само ако е донесена од судот на државата во која се наоѓа имотот.

Член 6

Ексклузивна основа за признавање и извршување

И покрај член 5, пресудата со која е донесена одлука за правата *in rem* за недвижен имот се признава и се извршува само доколку имотот се наоѓа во државата во која е донесена пресудата.

Член 7

Одбивање на признавање и извршување

1. Може да се одбие признавање или извршување пресуда ако -
 - а) документот со кој е поведена постапката или еквивалентен документ, вклучувајќи и изјава за суштинските елементи на тужбата -
 - (i) не му е доставен на обвинетиот во доволно време и на начин што ќе му овозможи да ја подготви својата одбрана, освен ако обвинетиот не се појавил и не го изложил својот случај без да ја спори доставата во судот што ја донел пресудата, доколку законот на државата што ја донела пресудата дозволува оспорување на доставата; или
 - (ii) му бил доставен на обвинетиот во замолената држава на начин што е некомпатибилен со основните принципи на замолената држава во врска со достава на документи;
 - б) пресудата е донесена со измама;
 - в) признавањето или извршувањето би биле очигледно некомпатибилни со јавната политика на замолената држава, вклучително и ситуации кога конкретните постапки што довеле до пресудата биле некомпатибилни со основните принципи на правичност на постапката на таа држава и ситуации што вклучуваат задирање во безбедноста или суверенитетот на таа држава;
 - г) постапките во судот што ја донел пресудата биле спротивни на договор, или назначување во инструмент на труст, според кој за предметниот спор требало да се решава во судот на држава различна од државата во која е донесена пресудата;
 - д) пресудата не е во согласност со пресудата донесена од судот на замолената држава во спор меѓу истите страни; или
 - ѓ) пресудата не е во согласност со претходна пресуда донесена од судот на друга држава меѓу истите страни за истиот предмет, доколку претходната пресуда ги исполнува условите неопходни за нејзино признавање во замолената држава.

2. Може да се одложи или да се одбие признавањето или извршувањето ако постапката меѓу истите страни за истиот предмет е во тек пред суд на замолената држава, кога -
 - а) судот на замолената држава е изземен пред судот што ја донел пресудата; и
 - б) постои тесна врска меѓу спорот и замолената држава.

Одбивањето според овој став не спречува подоцнежнo барање за признавање или извршување на пресудата.

Член 8

Прелиминарни прашања

1. Одлука за прелиминарно прашање не се признава или извршува според оваа Конвенција ако одлуката се однесува на случај на кој оваа Конвенција не се применува или на случај наведен во член 6 за кој донел одлука судот на држава различна од државата наведена во тој член.
2. Може да се одбие признавање или извршување пресуда и во случај ако пресудата се засновала врз одлука за случај на кој не се применува оваа Конвенција, или за случај наведен во член 6 за кој одлучил судот на држава различна од државата наведена во тој член.

Член 9

Можност за раздвојување

Признавање или извршување на дел од пресуда што може да се раздвои ќе се одобри кога се бара признавање или извршување на тој дел, или може да се признае или изврши само дел од пресудата, според оваа Конвенција.

Член 10

Отштета

1. Може да се одбие признавање или извршување пресуда ако и доколку со пресудата се досуди отштета, вклучително и казнена отштета, со која на страната не се надоместува вистинската загуба или претрпената штета.
2. Замоленiot суд ќе земе предвид дали и во колкава мера отштетата што ја доделил судот што ја донел пресудата ги покрива трошоците поврзани со постапката.

Член 11

Судски спогодби (transactions judiciaires)

Судските спогодби (*transactions judiciaires*) што судот на една држава договорничка ги одобрила, или кои се договорени во текот на постапката пред судот на државата договорничка, и кои се извршени на ист начин како и пресудата во државата во која е донесена пресудата, ќе се извршат според оваа Конвенција на ист начин како и пресудата.

Член 12

Документи што треба да се достават

1. Страната што бара признавање или поднесува барање за извршување ќе достави -
 - а) целосен и заверен препис на пресудата;
 - б) ако пресудата е донесена во отсуство, оригиналот или заверен препис на документот со кој се докажува дека документот со кој е поведена постапката или еквивалентен документ е доставен до страната што била отсутна;
 - в) сите документи што се потребни за да се утврди дека пресудата е правосилна или, кога е применливо, е извршна во државата во која е донесена;
 - г) во случајот наведен во член 11, потврда на судот (вклучително и службеник на судот) на државата во која е донесена пресудата каде што се наведува дека судската спогодба или дел од неа е извршна на ист начин како и пресудата во државата во која е донесена.
2. Ако условите на пресудата не му овозможуваат на замоленiot суд да провери дали се исполнети условите од оваа глава, судот може да ги побара сите потребни документи.
3. Барањето за признавање или извршување може да биде придружено со документ што се однесува на пресудата, издаден од судот (вклучително и службеник на судот) на државата во која е донесена пресудата, во форма што е препорачана и објавена од Хашката конференција за приватно меѓународно право.
4. Доколку документите наведени во овој член не се на службениот јазик на замолената држава, тие се придружени со заверен превод на службениот јазик, освен ако со закон на замолената држава не е поинаку определено.

Член 13

Постапка

1. Постапката за признавање, изјавата за извршност или евиденцијата за извршување и извршувањето на пресудата се уредуваат со законот на замолената држава, освен ако со оваа Конвенција не е поинаку определено. Судот на замолената држава ќе дејствува експедитивно.
2. Судот на замолената држава нема да го одбие признавањето или извршувањето на пресудата според оваа Конвенција со образложение дека треба да се бара признавање или извршување во друга држава.

Член 14

Трошоци на постапката

1. Без оглед на описот, нема да се бара гаранција, обврзница или депозит од страната што во една држава договорничка ќе поднесе барање за извршување на пресуда донесена од судот на друга држава договорничка со единствено образложение дека таа страна е странски државјанин или не е со седиште или жителство во државата во која се бара извршувањето.

2. Наредбата за плаќање на трошоците на постапката направени во држава договорничка против кое било лице ослободено од условите во смисла на гаранција, обврзница или депозит согласно со став 1 или законот на државата во која е поведена постапката, ќе биде извршна во која било друга држава договорничка, по барање на лицето во чија корист е донесена наредбата.
3. Државата може да изјави дека нема да го применува став 1 или со изјава да определи кои нејзини судови нема да го применуваат став 1.

Член 15

Признавање и извршување според националното законодавство

Во согласност со член 6, оваа Конвенција не го спречува признавањето или извршувањето на пресудите според националното законодавство.

ГЛАВА III - ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 16

Преодна одредба

Оваа Конвенција ќе се применува на признавањето и извршувањето пресуди доколку во моментот кога е поведена постапката во државата во која е донесена пресудата, Конвенцијата била во сила меѓу таа држава и замолената држава.

Член 17

Изјави со кои се ограничува признавањето и извршувањето

Држава може да изјави дека нејзините судови може да одбијат да ја признаат или извршат пресудата донесена од страна на судот на друга држава договорничка доколку страните биле жители на замолената држава, а релацијата на страните и сите други елементи релевантни за спорот, освен локацијата на судот што ја донел пресудата, биле поврзани само со замолената држава.

Член 18

Изјави во врска со специфични предмети

1. Кога држава има голем интерес да не ја применува оваа Конвенција за одреден предмет, таа држава може да изјави дека нема да ја применува Конвенцијата за тој предмет. Државата што дава таква изјава ќе осигури изјавата да не биде со поширок опфат од потребниот и конкретниот предмет што се иззема да биде јасно и прецизно дефиниран.
2. Во врска со тоа прашање, Конвенцијата нема да се применува -
 - а) во државата договорничка што ја дала изјавата;
 - б) во други држави договорнички во кои се бара признавање или извршување пресуда донесена од страна на судот на државата договорничка што ја дала изјавата.

Член 19

Изјави во однос на пресуди што се однесуваат на држава

1. Држава може да изјави дека нема да ја применува оваа Конвенција за пресуди што се резултат на постапка во која е страна -
 - а) самата држава или физичко лице што работи за државата; или
 - б) владина агенција на државата или физичко лице што работи за таа владина агенција.Државата што ја дава таквата изјава ќе осигури изјавата да нема поширок опфат од потребниот и изземањето од опфатот да е јасно и прецизно дефинирано. Изјавата нема да прави разлика меѓу пресудите кога државата, владина агенција на таа држава или физичко лице што постапува за кој било од нив е обвинет или тужител во постапките пред судот во кој е донесена пресудата.
2. Признавањето или извршувањето пресуда донесена од страна на судот на држава што дала изјава согласно со став 1 може да биде одбиено ако пресудата е резултат на постапка во која е страна или државата што ја дала изјавата или замолената држава, некоја од нивните владини агенции или физичко лице што дејствува за која било од нив, согласно со наведеното во изјавата.

Член 20

Воедначено толкување

Во толкувањето на оваа Конвенција ќе се води сметка за нејзиниот меѓународен карактер и за потребата да се промовира воедначеност во нејзината примена.

Член 21

Преиспитување на функционирањето на Конвенцијата

Генералниот секретар на Хашката конференција за приватно меѓународно право во редовни интервали организира преиспитување на функционирањето на оваа Конвенција, вклучувајќи ги и сите изјави, и доставува извештај до Советот за општи работи и политика.

Член 22

Невоедначени правни системи

1. Во однос на држава договорничка во која два или повеќе правни системи се применуваат во различни територијални единици во врска со кое било прашање предмет на оваа Конвенција -
 - а) секое повикување на законот или постапката на државата се толкува дека се однесува, кога е соодветно, на законот или постапката што е во сила во соодветната територијална единица;
 - б) секое упатување на судот или судовите на државата се толкува дека се однесува, кога е соодветно, на судот или судовите во соодветната територијална единица;
 - в) секое упатување на врска со државата ќе се толкува дека се однесува, кога е соодветно, на врска со соодветната територијална единица;

- г) секое упатување на поврзувачки фактор во однос на државата ќе се толкува дека се однесува, кога е соодветно, на поврзувачки фактор во однос на соодветната територијална единица.
- 2. Без оглед на став 1, држава договорничка со две или повеќе територијални единици во кои се применуваат различни правни системи не е обврзана да ја применува оваа Конвенција во ситуации што ги вклучуваат исклучиво тие различни територијални единици.
- 3. Судот во територијална единица на држава договорничка со две или повеќе територијални единици во кои се применуваат различни правни системи не е обврзана да ја признае или изврши пресудата од друга држава договорничка само затоа што пресудата е призната или извршена во друга територијална единица на истата држава договорничка според оваа Конвенција.
- 4. Овој член не се применува за регионални организации за економска интеграција.

Член 23

Односи со други меѓународни инструменти

- 1. Оваа Конвенција ќе се толкува, според можностите, дека е компатибилна со други договори што се во сила за државите договорнички, без оглед дали се склучени пред или по оваа Конвенција.
- 2. Оваа Конвенција нема да влијае врз примената од страна на држава договорничка на договор склучен пред оваа Конвенција.
- 3. Оваа Конвенција нема да влијае врз примената од страна на држава договорничка на договор склучен по оваа Конвенција во врска со признавањето или извршувањето пресуда донесена од суд на држава договорничка, која исто така е страна на тој договор. Ништо во другиот договор нема да влијае врз обврските од член 6 кон државите договорнички што не се страни на тој договор.
- 4. Оваа Конвенција нема да влијае врз примената на правилата на Регионалната организација за економска интеграција, која е Страна на оваа Конвенција во однос на признавањето или извршувањето пресуда донесена од суд на државата договорничка, која исто така е земја членка на Регионалната организација за економска интеграција кога
 - а) правилата се донесени пред да се склучи оваа Конвенција; или
 - б) правилата се донесени по склучувањето на оваа Конвенција, доколку не влијаат врз обврските од член 6 кон државите договорнички што не се земји членки на Регионалната организација за економска интеграција.

ГЛАВА IV - ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 24

Потпишување, ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување

1. Оваа Конвенција е отворена за потпишување од сите држави.
2. Оваа Конвенција подлежи на ратификација, прифаќање или одобрување од државите потписнички.
3. Оваа Конвенција е отворена за пристапување од сите држави.
4. Инструментите за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување се депонираат во Министерството за надворешни работи на Кралството Холандија, депозитар на Конвенцијата.

Член 25

Изјави во однос на невоедначени правни системи

1. Ако државата има две или повеќе територијални единици во кои се применуваат различни правни системи во врска со случаи што се предмет на оваа Конвенција, таа може да изјави дека Конвенцијата се применува на сите нејзини територијални единици или само на една или некои од нив. Со изјавата изречно се наведуваат територијалните единици на кои се применува Конвенцијата.
2. Ако државата не даде изјава според овој член, Конвенцијата ќе се применува на сите територијални единици на таа држава.
3. Овој член нема да се применува на регионални организации за економска интеграција.

Член 26

Регионални организации за економска интеграција

1. Регионална организација за економска интеграција што е конституирана единствено од суверени држави и има надлежност над некои или сите случаи уредени со оваа Конвенција може да ја потпише, прифати, одобри или да пристапи кон оваа Конвенција. Регионалната организација за економска интеграција, во тој случај ги има правата и обврските на држава договорничка, доколку Организацијата има надлежност за случаи уредени со оваа Конвенција.
2. Регионалната организација за економска интеграција, во моментот на потпишување, прифаќање, одобрување или пристапување, писмено ќе го извести депозитарот за случаите што се регулирани со оваа Конвенција за кои надлежностите се пренесени на таа Организација од страна на нејзините земји членки. Организацијата веднаш ќе го извести депозитарот во писмена форма за сите промени во нејзината надлежност, како што е наведено во најновото известување дадено според овој став.

3. За целите на влегувањето во сила на оваа Конвенција, секој инструмент депониран од Регионална организација за економска интеграција нема да се смета, освен ако Регионалната организација за економска интеграција не се изјасни во согласност со член 27(1) дека нејзините земји членки нема да бидат страни на оваа Конвенција.
4. Секое повикување на „држава договорничка“ или „држава“ во оваа Конвенција ќе се применува подеднакво, кога е соодветно, на Регионална организација за економска интеграција.

Член 27

Регионална организација за економска интеграција како договорна страна без нејзините земји членки

1. Во моментот на потпишување, прифаќање, одобрување или пристапување, Регионалната организација за економска интеграција може да изјави дека ја извршува надлежноста за сите предмети уредени со оваа Конвенција и дека нејзините земји членки нема да бидат страни на оваа Конвенција, но ќе бидат обврзани врз основа на потписот, прифаќањето, одобрувањето или пристапувањето на Организацијата.
2. Доколку Регионалната организација за економска интеграција дала изјава во согласност со став 1, секое повикување на „држава договорничка“ или „држава“ во оваа Конвенција се применува подеднакво, кога е соодветно, на земјите членки на Организацијата.

Член 28

Стапување во сила

1. Оваа Конвенција ќе стапи во сила првиот ден од месецот по истекот на периодот за кој може да се даде известување во согласност со член 29(2) во однос на втората држава што го депонирала својот инструмент за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување наведено во член 24.
2. Потоа оваа Конвенција стапува во сила -
 - а) за секоја држава што подоцна ќе ја ратификува, прифати, одобри или пристапи кон неа, на првиот ден од месецот по истекот на периодот за кој може да се дадат известувања во согласност со член 29(2) во однос на таа држава;
 - б) за територијална единица на која е проширена примената на оваа Конвенција во согласност со член 25 откако Конвенцијата ќе стапи во сила за државата што ја дава изјавата, на првиот ден од месецот по истекот на три месеци по известувањето за изјавата наведено во тој член.

Член 29

Воспоставување односи согласно со Конвенцијата

1. Оваа Конвенција ќе биде во сила помеѓу две држави договорнички само ако ниту една од нив не го известила депозитарот за другата во согласност со став 2 или 3. Во отсуство на такво известување, Конвенцијата е во сила помеѓу две држави договорнички од првиот ден на месецот по истекот на периодот во кој може да се дадат известувања.

2. Државата договорничка може да го извести депозитарот, во рок од 12 месеци од денот на известувањето од страна на депозитарот според член 32(а), дека ратификацијата, прифаќањето, одобрувањето или пристапувањето на друга држава нема да има сила на воспоставување односи помеѓу двете држави согласно со оваа Конвенција.
3. Државата може да го извести депозитарот, по депонирањето на својот инструмент во согласност со член 24(4), дека нејзиното ратификување, прифаќање, одобрување или пристапување нема да има сила на воспоставување односи со држава договорничка согласно со оваа Конвенција.
4. Државата договорничка може во секое време да го повлече известувањето што го дала според став 2 или 3. Таквото повлекување влегува во сила првиот ден од месецот по истекот на три месеци од датумот на известувањето.

Член 30 *Изјави*

1. Изјавите наведени во членовите 14, 17, 18, 19 и 25 може да се дадат по потпишувањето, ратификацијата, прифаќањето, одобрувањето или пристапувањето или во кое било време потоа, и може да се изменат или повлечат во секое време.
2. Изјавите, измените и повлекувањата се доставуваат до депозитарот.
3. Изјава дадена во моментот на потпишувањето, ратификацијата, прифаќањето, одобрувањето или пристапувањето влегува во сила истовремено со влегувањето во сила на оваа Конвенција за односната држава.
4. Изјавата дадена подоцна и секоја измена или повлекување на изјавата ќе стапи во сила на првиот ден од месецот по истекот на три месеци од датумот на кој депозитарот го примил известувањето.
5. Изјавата дадена подоцна, и која било измена или повлекување на изјавата, не се применува на пресуди што се резултат на постапки што се веќе поведени пред судот што ја донел пресудата кога изјавата ќе стапи во сила.

Член 31 *Откажување*

1. Државата – договорна страна на оваа Конвенција може да ја откаже Конвенцијата со доставување писмено известување до депозитарот. Откажувањето може да биде ограничено на одредени територијални единици со невоедначен правен систем на кои се применува оваа Конвенција.
2. Откажувањето стапува во сила на првиот ден од месецот по истекот на 12 месеци по датумот на кој депозитарот го примил известувањето. Кога во известувањето е наведен подолг временски период за откажувањето да стапи во сила, откажувањето ќе стапи во сила по истекот на тој подолг период од датумот на кој депозитарот ќе го прими известувањето.

Член 32

Известувања од страна на депозитарот

Депозитарот ќе ги извести членките на Хашката конференција за приватно меѓународно право и другите држави и регионални организации за економска интеграција што ја потпишале, ратификувале, прифатиле, одобриле или пристапиле кон оваа Конвенција во согласност со членовите 24, 26 и 27 за следново -

- а) потписите, ратификациите, прифаќањата, одобрувањата и пристапувањата наведени во членовите 24, 26 и 27;
- б) датумот на влегување во сила на оваа Конвенција во согласност со член 28;
- в) известувањата, изјавите, измените и повлекувањата наведени во членовите 26, 27, 29 и 30; и
- г) откажувањата наведени во член 31.

Како потврда за тоа, долупотпишаните, прописно овластени за тоа, ја потпишаа оваа Конвенција.

Составено во Хаг на 2 јули 2019 година на англиски и на француски јазик, при што двата текста се подеднакво веродостојни, во еден примерок што ќе се депонира во архивите на Владата на Кралството Холандија, а од кој ќе се достави заверен препис, по дипломатски пат, до секоја од членките на Хашката конференција за приватно меѓународно право на нејзината Дваесет и втора седница и до секоја од другите држави што учествувале на таа седница.